

Kritéria k hodnocení maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

školní rok 2025/2026

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury

Ústní zkouška se koná před maturitní komisí. V souladu s rámcovým a školním programem jsou vyučujícími českého jazyka a literatury připraveny pracovní listy s texty všech děl z **Kánonu titulů z české a světové literatury** k ústní maturitní zkoušce v rozsahu 120 listů. Seznam literárních děl, z něhož žák vybírá, sestavuje škola. Minimální celkový počet nabízených literárních děl je 60, horní hranice není stanovena.

Každý pracovní list obsahuje 2 texty – 1 text umělecký a 1 text neumělecký.

Žáci si losují z těchto listů podle svého vlastního seznamu vycházejícího ze školního Kánonu titulů z české a světové literatury.

Seznam žáka obsahuje 20 vybraných děl podle tabulky a následujících pravidel:

- Světová a česká literatura do konce 18. století je zastoupena minimálně 2 literárními díly.
- Světová a česká literatura 19. století je zastoupena minimálně 3 literárními díly
- Světová literatura 20. a 21. století je zastoupena minimálně 4 literárními díly.
- Česká literatura 20. a 21. století je zastoupena minimálně 5 literárními díly.
- Další díla až do celkového počtu 20 děl pak žáci doplní libovolně ze školního Kánonu titulů z české a světové literatury.
- Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie a drama.
- Seznam žáka může obsahovat maximálně 2 díla od jednoho autora.

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury trvá nejdéle 15 minut, příprava 20 minut.

Žák při zkoušce prokazuje znalost vybraného literárního díla a správně charakterizuje neumělecký text – viz níže v tabulce „Struktura ústní zkoušky“

STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Kritérium	Ověřované vědomosti a dovednosti
ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • Zasazení výňatku do kontextu díla • Téma a motiv • Časoprostor • Kompoziční výstavba • Literární druh a žánr
	II. část • Vypravěč / lyrický subjekt • Postava • Vyprávěcí způsoby • Typ promluv • Veršovaná výstavba
	III. část • Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • Tropý a figury a jejich funkce ve výňatku
LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT	• Kontext autorovy tvorby • Literární / obecně kulturní kontext
ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část • Souvislost mezi výňatky • Hlavní myšlenka textu • Podstatné a nepodstatné informace • Různé možné způsoby čtení a interpretace textu • Domněnky a fakta • Komunikační situace (např. účel, adresát)
	II. část • Funkční styl • Slohový postup • Slohový útvar • Kompoziční výstavba výňatku • Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

Písemná práce z českého jazyka a literatury

Písemnou práci se rozumí vytvoření jednoho souvislého textu odpovídající slohové práci. Minimální rozsah práce je 250 slov a je nutné tento rozsah dodržet. Horní hranice není stanovena. Časový limit je 110 minut včetně času na volbu zadání.

Škola stanoví nejméně čtyři (4) zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák jedno (1) zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf atd. Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky daného oboru vzdělání.

Vyhodnocení práce je v kompetenci školy. Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka.

U žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením navazuje na opatření, s nimiž se žáky pracovala po celou dobu vzdělávání.

Střední odborná škola sociální svaté Zdislavy

Ječná 33, 120 00 Praha 2, tel.: 224 941 578, IČ 45768561
www.sossjecna.cz, info@sossjecna.cz, ID datové schránky: badmczx

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	• Text se nevztahuje k zadanému tématu.	• Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.	• Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	• Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	• Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.	• Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	• Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	• Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	• Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb). • Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). • Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). • Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují mírně (4-5 chyb). • Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). • Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). • Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	• Slovní zásoba je nemožitelně chudá až primitivní. • V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je nemožitelně chudá. • V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je spíše chudá. • V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je spíše bohatá, zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. • V textu se mírně vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. • V textu se jen ojediněle vyskytnou výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	• Slovní zásoba je motivované bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou plně funkční. • V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. • Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.
3A	• Vystavba větných celků je nemožitelně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. • Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je nemožitelně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. • Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. • Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. • Mírně se v textu objevují syntaktické nedostatky. • Nedostatky mají mírně vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. • Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. • Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Vystavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. • Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. • Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	• Text je nesoudržný a chaotický. • Členění textu je nelogické. • Text je argumentačně nezářadný. • Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	• Kompozice textu je nepřehledná. • V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. • Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. • Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	• Kompozice textu je spíše nahodilá. • V členění textu se často vyskytují nedostatky. • Argumentace je občas nesrozumitelná. • Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Kompozice textu je v zásadě vyvážená. • Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádan. • Argumentace je v zásadě srozumitelná. • Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. • Text je vhodně členěn a logicky uspořádan. • Argumentace je srozumitelná. • Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	• Kompozice textu je precizní. • Text je vhodně členěn a logicky uspořádan. • Argumentace je velmi úspěšná. • Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

Kritéria hodnocení ústní zkoušky

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Stupnice hodnocení:

**Hranice úspěšnosti byla stanovena na 13 bodů,
Maximální počet bodů - 28 bodů.**

25 – 28 bodů = výborný

21 – 24 bodů = chvalitebný

17 – 20 bodů = dobrý

13 – 16 bodů = dostatečný

0 – 12 bodů = nedostatečný

Kritéria hodnocení písemné práce

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

Stupnice hodnocení:

**Hranice úspěšnosti byla stanovena na 12 bodů
Maximální počet bodů – 30 bodů**

27 - 30 bodů = výborný

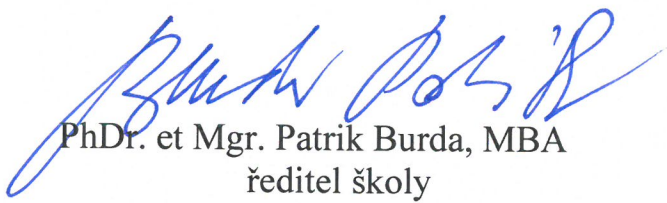
22 - 26 bodů = chvalitebný

17 - 21 bodů = dobrý

12 - 16 bodů = dostatečný

0 - 11 bodů = nedostatečný

V Praze dne 7. 9. 2025

PhDr. et Mgr. Patrik Burda, MBA
ředitel školy